

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	053-12-9
Дата	02 1 06 2020г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА

1747
мфс

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, №054-01-48, внесен на 29.05.2020г. от Валентин Николов и група народни представители – за първо гласуване

На свое редовно заседание, проведено на 02.06.2020г. Комисията по енергетика обсъди и гласува горесцитираният законопроект. На заседанието присъстваха: от Министерство на енергетиката – г-жа Теменужка Петкова – министър; от КЕВР - г-н Иван Иванов – председател; от НЕК ЕАД: г-н Иван Йончев – изпълнителен директор; от „БНЕБ“ ЕАД: г-н Константин Константинов – изпълнителен директор, представители на работодателски, синдикални и граждански организации, електроразпределителни предприятия и търговци на електроенергия.

От името на вносителите законопроектът беше представен от народния представител Валентин Николов, който изложи мотивите за предлаганите промени. Измененията и допълненията в Закона за енергетиката въвеждат в националното законодателство на Република България изискванията относно въвеждането на небитовите потребители на електроенергия на свободен пазар на ДИРЕКТИВА (ЕС) 2019/944 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС. Потребителите на електроенергия са много важни за постигане на гъвкавостта, която е необходима за адаптирането на електроенергийната система към променливо и разпределено производство на електроенергия от възобновяеми източници.

Към този момент в България е в ход процедура по одобряване на механизъм за капацитет, като едно от основните изискванията е държавата да представи план относно постепенна пълна либерализация на пазара на електроенергия. Въвеждането на механизъм за капацитет е естествена и временна мярка за гарантиране сигурността на електроенергийната система в периода на преход към нисковъглеродна икономика. Понятието осигуряване на механизми за капацитет означава осигуряване на

разполагаемост на мощност за определен период за дадена система. Европа е избрала модела на постигане на нисковъглеродна икономика, но европейските пазари в момента не осигуряват достатъчно приходи не само за изграждане на нови мощности, но и за поддържане и надеждна, устойчива експлоатация на съществуващите конвенционални централи. Въвеждането на механизъм за капацитет ще гарантира непрекъсваемост на доставките, осигурявайки финансов ресурс за операторите при конкурентни и прозрачни условия. Механизмите за капацитет са признат от Европейската комисия метод, чрез който държавите членки могат да гарантират сигурност на електроенергийните доставки.

Проектът за пълна либерализация на електроенергийния пазар предвижда разширяване на свободния пазар на електрическа енергия в страната, като следващата стъпка в либерализацията на пазара е преминаването на всички стопански потребители от регулиран пазар към свободен пазар. Тази промяната ще засегне около 300 000 потребители с годишно потребление в размер на около 4 500 000 Мвтч. След осъществяването на тази промяната на регулирания пазар ще бъде свит до 10 000 000-10 500 000 Мвтч електрическа енергия и в него ще присъстват само битови потребители. Една от очакваните ползи от тази мярка е да доведе до засилване на конкуренцията сред търговците, както и поява на нови търговци. Свободният пазар гарантира конкуренция и справедливи цени в полза на потребителите.

Друг положителен ефект от предлаганите промени ще доведе до по-точно прогнозиране на количествата електроенергия, необходимо за регулирания пазар. В последната година се наблюдаваше голяма миграция на потребители от свободен към регулиран пазар. Това от своя страна доведе до недостиг на електроенергия в квотата на обществения доставчик, осигуряващ снабдяването с електрическа енергия в регулирания сегмент от пазара на електроенергия. Следствие на пандемията COVID-19 цената на електроенергията в България, в региона, както и в целия ЕС спадна драстично и последва нова вълна от миграция от регулиран към свободен пазар последните 2 месеца. Към момента крайната цена на електроенергията на свободен пазар е приблизително 20% по-ниска от тази на регулиран пазар.

С настоящите изменения и допълнения се предлага и преходен период за влизане в действие на нормите, за да има възможност да се осъществят

съответните действия, съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия за смяна на доставчика и провеждането на процедури по Закона за обществени поръчки от страна държавни и общински институции и дружества.

Народният представител от ПГ на БСП Таско Ерменков повдигна въпроси свързани с необходимостта от защита на уязвимите потребители, преминаването към доставчик от последна инстанция на потребители, които не са избрали доставчик в указания законов срок и кроссусубсидирането между битови и небитови клиенти на регулирания пазар – теми, които е необходимо да бъдат прецизирани като предложения между първо и второ гласуване на законопроекта.

В последвалата дискусия участие взеха работодателските, синдикални, граждански организации и електроразпределителните предприятия, които изказаха своята подкрепа към законопроекта.

След приключване на дискусията и въз основа на проведеното гласуване, Комисията по енергетика с 13 гласа „за“ , 6 гласа „въздържали се“ и 0 гласа „против“ предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, №054-01-48, внесен на 29.05.2020г. от Валентин Николов и група народни представители.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯТА ПО ЕНЕРГЕТИКА

ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ